

HONORABLE SENYOR

La Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA), inscrita al Registre d'Associacions de Barcelona, amb domicili al carrer Sant Salvador núm. 97, baixos, 08024 de Barcelona i representada per la seva Presidenta na Marta Gumà Bondia, **EXPOSA:**

Que en data 8 de setembre de 2015 se'ns va notificar per part dels SSTT de Barcelona de la Conselleria el Projecte de retirada de sorres de la desembocadura del riu Foix a Cubelles (OTAABA20150102- AIA 0062015).

Que mitjançant el present escrit, i a l'empara de l'article 79 de la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, la que subscriu formula en relació al projecte de referència les següents

AL·LEGACIONS

Primera: Els objectius d'aquesta intervenció, segons la pròpia documentació exposada, són:

A la desembocadura del Foix, Espai Natural Protegit de la Desembocadura del riu Foix, a causa de l'acumulació de sorres i pedres s'ha produït un estancament d'aigua que provoca l'acumulació de brutícia i la proliferació d'algues que pot arribar a produir la mort de peixos per manca d'oxigen. Aquets fet pot alterar l'hàbitat de les espècies, moltes d'elles protegides, de les aus presents en aquest espai.

Aquesta acumulació de sorres en el tram final del riu pot provocar que en cas d'un episodi de pluges intenses l'aigua que baixi pel riu provinent del pantà del Foix no pugui desembocar correctament en el mar produint un alt risc d'inundacions i problemes de seguretat en el barri marítim.

Per aquests motius considerem que seria necessari realitzar amb caràcter d'urgència la retirada del material que impedeix la sortida de l'aigua estancada fins al mar.

El material resultant dels treballs s'estendrà i s'anivellarà a la mateixa zona de la desembocadura.

Els treballs, que s'han d'executar de forma urgent donada situació actual d'ambdós braços de la desembocadura i de les possibles tempestes i riudes de finals d'estiu.

Es preveu que aquests treballs no superaran els 3 dies de feina.

És un indret inventariat dins del Catàleg de zones humides de Catalunya amb el codi nº 10001701 el qual "ocupa una superfície d'unes 10 hectàrees i inclou la clàssica llacuna de rambla que abasta una extensió variable en funció de l'aigua que porta el riu o dels temporals de llevant."

Aquest espai integra la proposta catalana de Xarxa Natura 2000 (en l'actualitat ja deu figurar com a ZEC de la regió mediterrània), en concret dins l'espai "Serres del Litoral Central", codi ES5110013, que abasta tot el Massís del Garraf, Olèrdola, Serra del Montgrós, Pantà del Foix i

la desembocadura d'aquest mateix riu. El sector concernit per les obres, territorialment desconnectat és el següent:

Segons la fitxa de l'espai tramesa a la Comissió, es contempla textualment que aquest bocí de desembocadura s'inclou en la proposta per què: "La delimitación de parte del riu Foix, por debajo del embalse, en este espacio tiene la finalidad de incluir en la red Natura 2000 únicamente el dominio público hidráulico, así como la vegetación de ribera (leñosa o no) y los herbazales húmedos no de siega". Té un esment especial i, per tant, no pot ser ignorada la seva importància atès el context d'amenaça greu en el que està incardinat.

Aquesta zona humida té unes 20 Ha aprox. És un enclavat de reduïdes dimensions amb una làmina d'aigua estable en la seva part més propera al mar, segurament predominantment salada, tant per intrusió salina, com pels temporals de mar que la inunden periòdicament. El riu té un règim purament de riera entre la presa de Foix i la desembocadura, de forma que aquesta zona humida final no està lligada al flux fluvial. Aquest tram resta sec de manera permanent, excepte en les riuades puntuals que es produeixen regularment fora de l'estiu i el propi aiguamoll que ens ocupa. Algunes avingudes poden ser de força consideració. La làmina d'aigua estable de la zona humida i les actuacions de conservació efectuades tant per l'Ajuntament de Cubelles, com per la Diputació i el Consorci de Els Colls- Miralpeix, han implicat la millora considerable d'aquest indret dels del punt de vista natural. Ultra els valors naturals recollits al projecte que ens ocupa tant botànics com faunístics, esdevé un espai atractiu per la ciutadania en un tram de costa absolutament edificat. Com a illa de natura, també juga un important paper com a punt d'aturada d'ocells en migració. És un espai humil, reduït i amenaçat, però que gràcies a l'esforç de molta gent i al propi Ajuntament segueix atresorant una qualitat notable

Segona: Aspectes problemàtics a desestimar

No es veu cap base per a dur a terme l'actuació projectada. El riu no té cabal constant. Per aquesta raó, l'apertura de sengles braços al mar només buidaria la làmina d'aigua (principal atractiu). No milloraria el desguàs del riu, atès que aquest només desguassa en cas de pluja torrencial. L'extracció de sorres al mar sí que augmentaria la possibilitat d'anòxia per excés de matèria orgànica i ara només l'estiatge pot arribar a castigar els peixos de la llacuna, atès que reduiria el volum hídric de la mateixa. Fins ara la zona humida ha mantingut un nivell de qualitat raonable atesa la seva reduïda dimensió i estat confinat entre intervencions dures

edificatòries. Aquest és el seu gran valor: esdevenir un lloc d'interès natural enmig d'una zona altament transformada.

No hi ha documentat cap episodi d'inundació al projecte, però en cas d'avinguda, només caldria com a molt reforçar els marges de la zona urbanitzada i no dragar la platja. La brutícia que porten les riuades (moltes d'origen antròpic) depenen de neteja manual posterior i no del dragat. El règim torrencial del riu dulcifica puntualment la zona humida, però en general és predominantment salabrosa.

El dragat sembla molt poc útil:

- En condicions naturals els temporals de mar reposaran la barra de sorra que tanca permanentment la llacuna i aquesta tornarà a atènyer la mateixa cota que hi ha ara.
- Els sediments i altres materials sòlids de les riuades són les que mantenen el petit delta del Foix. Per no provocar efectes nocius, recomanable la retirada manual dels residus o amb mecànica tova i no agressiva amb la petita maresma.
- El dipòsit de la sorra estreta en forma de monticle a la mateixa platja no contribueix ni a millorar el sistema dunar (ja de per si molt malmès), ni a preservar noves petites àrees, ni a generar noves zones humides a la cua de l'actual.
- Implicaria la “necessitat” de contínues intervencions per corregir els greus imperfeccions de plantejament. És un projecte ineficient i, per tant, car.
- El cost econòmic és desorbitat a la seva utilitat.
- Les aus i els peixos que es pretenen “ajudar” necessiten que la llacuna mantingui la seva làmina d'aigua el més alta possible i en condicions de salubritat que depenen de la continuïtat del seu volum estable actual (fora dels estiatges severos que es poden produir). El dragat disminuiria el volum fins al proper temporal fort de mar i/o pluja torrencial.
- Les intervencions dures tipus escullera només caldria arbitrar-les per consolidar el marge nord del riu (en principi prou sòlid). Mai a la desembocadura que és molt important que mantingui el seu flux natural lligat a les avingudes del riu i els temporals de mar. Fins ara s'ha mantingut de forma raonablement estable.

A judici d'aquesta entitat, aquesta inversió seria molt més útil a l'indret i a la ciutadania si es destinés a campanyes concretes de neteja manual del lloc, i a mantenir una mínima activitat d'informadors i/o naturalistes els caps de setmana.

Aquest projecte hauria de ser directament desestimat sense necessitat ni tan sols de la seva avaluació ambiental i refer-lo íntegrament per convertir-se en un Pla de gestió de la zona humida de Cubelles, que és la mancança real d'aquest espai natural. El resultat del mateix serà perjudicial momentàniament a la zona humida, incomplint els objectius contemplats a l'art 11.2 de la LEN de 1985 i a la llarga els acopis de sorra, quan els temporals de mar els tornessin a redistribuir, no ajudarien precisament a recuperar als rudiments dunars encara presents a l'indret. Naturalment tornarà a estar igual en el decurs d'un sol any perquè les barres de sorra es tornaran a forma naturalment.

Per tot això exposat, es

SOL·LICITA

Que s'admeti a aquest escrit, sigui unit a l'expedient de referència, i, atesa la condició d'interessada d'aquesta Associació es tingui formalitzada l'oposició d'aquesta entitat al Projecte de retirada de sorres de la desembocadura del riu Foix a Cubelles en base als elements de fet i de dret continguts en aquest escrit, de forma que s'elabori un nou document

d'ordenació dels usos de la zona humida de Cubelles que superi les mancances advertides i protegeixi adequadament l'entorn immediat deixant sense efecte aquesta actuació de dragat.

Barcelona, 22 de setembre de 2015

HONORABLE SR. CONSELLER DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT